

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum

2017-06-09

Ärendebeteckning

511-2809-2017

1(9)

Enligt sändlista

Beslut om utökat naturreservat för Gråtanberget Vilhelmina kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

I och med att detta beslut har vunnit laga kraft upphör de delar av Länsstyrelsens beslut 1998-02-27 som gäller naturreservat för Gråtanberget (dnr 231-5994-5997/97) att gälla enligt 7 kap. 7 § miljöbalken.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Gråtanbergets naturreservat
Dossiernummer	2402131
NVR-id	2001685
Natura 2000, områdeskod	SE0810501, Gråtanberget
Kommun	Vilhelmina
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	2,2 mil SV om Storuman
Ekokarta	23G 1g-i, 2g-h
Mittkoordinat	579444, 7206962 och 572121, 7207996 (två delområden). Anges i SWEREF99 TM
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Markägarkategori	Statens Fastighetsverk, Naturvårdsverket,

	enskilda
Fastighet	Gråtanberget 1:3, 1:4 och 1:5 (del av)
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	2 538 hektar
Landareal	2 459 hektar
Produktiv skog	1 289 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljöer i som utgörs av en mosaik av urskogsartad granskog, myrar och lågfjäll och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett stort sammanhängande naturlandskap med orörd karaktär. Syftet är också att bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna återställas. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder ska vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Gråtanberget naturreservat är en lågfjällsmiljö som består av högklassig grandominerad naturskog som till stora delar är urskogsartad samt opåverkade fjällbjörkskogar och värdefulla våtmarker. Reservatet är ett stort och obrutet naturskogsområde, med gott om naturskogsstrukturer som gamla granar, död ved och ett rikligt inslag av lövträd. I Gråtanberget finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

Följande naturtyper, utpekade enligt Natura 2000, utgör prioriterade bevarandevärden:

myrsjöar (3160), mindre vattendrag (3260), öppna mossar och kärr (7140), rikkärr (7230), aapamyrar (7310), silikatrasmarker (8110), silikatbranter (8220), taiga (9010) och skogsbevuxen myr (91D0).

De höga naturvärden som dokumenterats i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas. Genom beslutet undanröjs exploateringshot och ett bevarande av Gråtanbergets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, säkerställs.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. anlägga väg, parkeringsplats, stängsel, stig, spång eller ledning,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, rensa eller utfylla,
5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. bedriva verksamhet som förändrar vattenflöde eller bottentopografi som till exempel att muddra, dämma eller reglera,
7. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. inplantera för området främmande arter,
9. framföra motordrivet fordon med undantag för uttransport av fällt högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växtnäringsämnen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,

3. skötselåtgärderna hydrologisk återställning av våtmarker och restaurering av vattendrag,
4. anläggningar för friluftslivet, exempelvis stigar,
5. borttagning av främmande arter,
6. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. utan Länsstyrelsens tillstånd plocka eller insamla växter eller växtdelar, mossor, lavar och svampar med undantag för bär- och matsvampplockning,
4. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
5. utan Länsstyrelsens tillstånd fånga eller insamla ryggradslösa djur,
6. framföra motordrivet fordon med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437),
- c) normalt underhåll av befintlig kraftledning och kraftledningsgata,
- d) normalt underhåll av befintliga vägar,
- e) utmärkning och normalt underhåll av befintlig skoterled.

Ärendets beredning

Under åren 1987-90 avsatte Domänverket (numera Sveaskog) ett flertal områden, däribland Gråtanberget, som Domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering blev all mark väster om odlingsgränsen kvar i statens ägo inom Statens fastighetsverk. År 1995 slöt Naturvårdsverket och Fastighetsverket avtal om reservatsbildning för många fjällnära Domänreservat i hela landet. Gråtanberget kom att ombildas till naturreservat 1998 och ingår sedan 2005 även i nätverket Natura 2000.

De utökade delarna nordväst och söder om det befintliga reservatet inventerades av Länsstyrelsen år 2003 i samband med regeringsuppdraget Statliga naturskogar och urskogsartade skogar (SNUS). Då konstaterades att även dessa områden hyste höga naturvärden.

Dessa delar ingick i Statens fastighetsverks markinnehav som, i enlighet med riksdagsbeslut (Proposition 2008/09:214), ska skyddas som naturreservat. Genom samråd mellan Fastighetsverket och Naturvårdsverket överfördes dessa områden med höga naturvärden till Naturvårdsverket för reservatsbildning.¹

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- Statens fastighetsverk (SFV) har yttrat sig om formuleringar i beslut och skötselplan rörande skogens orördhet, brandhistorik och reservatets tillgänglighet. SFV har även yttrat sig om att de vill ha möjlighet att underhålla vägar in till reservatet för att kunna vända stora transporter.

Länsstyrelsens bedömning: Länsstyrelsen har tagit hänsyn till SFV:s synpunkter och justerat formuleringar i beslut och skötselplan. Länsstyrelsen har även förtydligat i skötselplanen att vägarna i den norra delen av reservatet ska få fortsätta underhållas.

- Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inga synpunkter på förslaget.
- Vilhelmina norra sameby har lämnat synpunkterna att samråd ska ske med samebyn innan åtgärder som exempelvis naturvårdsbränning vidtas, att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för bedrivande av renskötsel samt att samebyns jakträtt inte ska inskränkas.

Länsstyrelsens bedömning: Länsstyrelsen vill upplysa om att renskötsel enligt rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna samt att ingen inskränkning av jakt gjorts enligt föreskrifterna. Länsstyrelsen vill även upplysa om att samråd med berörd/a

¹ Naturvårdsverket. 2006. *Skyddsvärda statliga skogar. Samråd om områden på Statens fastighetsverks markinnehav i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län*. Rapport 5573.

samebyar alltid ska ske innan åtgärder som exempelvis naturvårdsbränning eller stängsling vidtas.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Beskrivning av reservatet

Naturreseptatet Gråtanberget ligger strax öster Vojmsjön i Vilhelmina kommun, mot gränsen till Storumans kommun. Reservatet består av två åtskilda delområden, Gråtanberget och Gråtansjö. Båda delområdena ligger till största delen ovan gränsen för fjällnära skog. Skogen i området består huvudsakligen av urskogsartad granskog.

Det västra området, Gråtanberget, består av två berg, Storberget och Hidberget. På toppen av dessa berg växer björkskog med inslag av enstaka grankloner. I sänkan mellan bergen finns en högvuxen urskogsartad granskog. Det östra området, Gråtansjö, utgörs av en mosaik av moränhöjder med mellanliggande kärr, mossar och tjärnar. Utökningen av Gråtanberget ligger norr om det västra delområdet och består främst av äldre grannaturskog på frisk sluttande mark, delvis med inslag av högrörter.

Gråtanberget har mycket höga naturvärden knutna till det naturskogsartade skogstillståndet, med god förekomst av strukturer som gamla träd, stående och liggande död ved. Det finns även stora arealer intakta våtmarker, tjärnar, bäckar och sjöar som överlag är hydrologiskt intakta. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden och att motverka exploatering. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats under förutsättning att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Genom beslutet säkerställs områdets höga naturvärden.

Förenlighet med riksintressen, miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Utökningen av Gråtanberget naturreseptat bidrar till att nå miljökalitetsmålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd, samt det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra

arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets naturvärden.

Naturresevat är en lämplig skyddsform för områden som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas.

Länsstyrelsen har bedömt att Gråtanberget därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresevat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att det finns stöd för att upphäva det tidigare resevatsbeslutet som fattades enligt 7 § naturvårdslagen (1964:822). Det gamla beslutet ersätts av ett nytt beslut som innebär ett likvärdigt och i vissa avseenden ett starkare områdesskydd. Därför kan synnerliga skäl anses föreligga för att upphäva det gamla resevatet.

Det nya resevatsbeslutet innebär en utökning av resevatets areal från 2 285 hektar till 2 538 hektar.

Gråtanberget berör ett område som är av riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att nämnda riksintresse är förenligt med ett skydd av området.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver resevatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskild betydelse är att området för det befintliga resevatet Gråtanberget är utpekadt som ett Natura 2000-område enligt EUs Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC). Beträffande Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap. 28a-29b §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön. Det gäller även åtgärder som vidtas utanför Natura 2000-området.

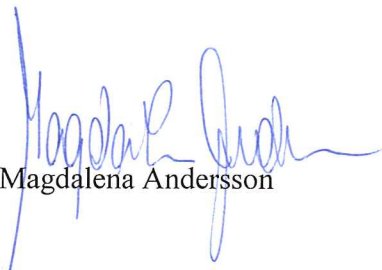
Före anordnandet av fasta renskötselplanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 4.

Magdalena Andersson

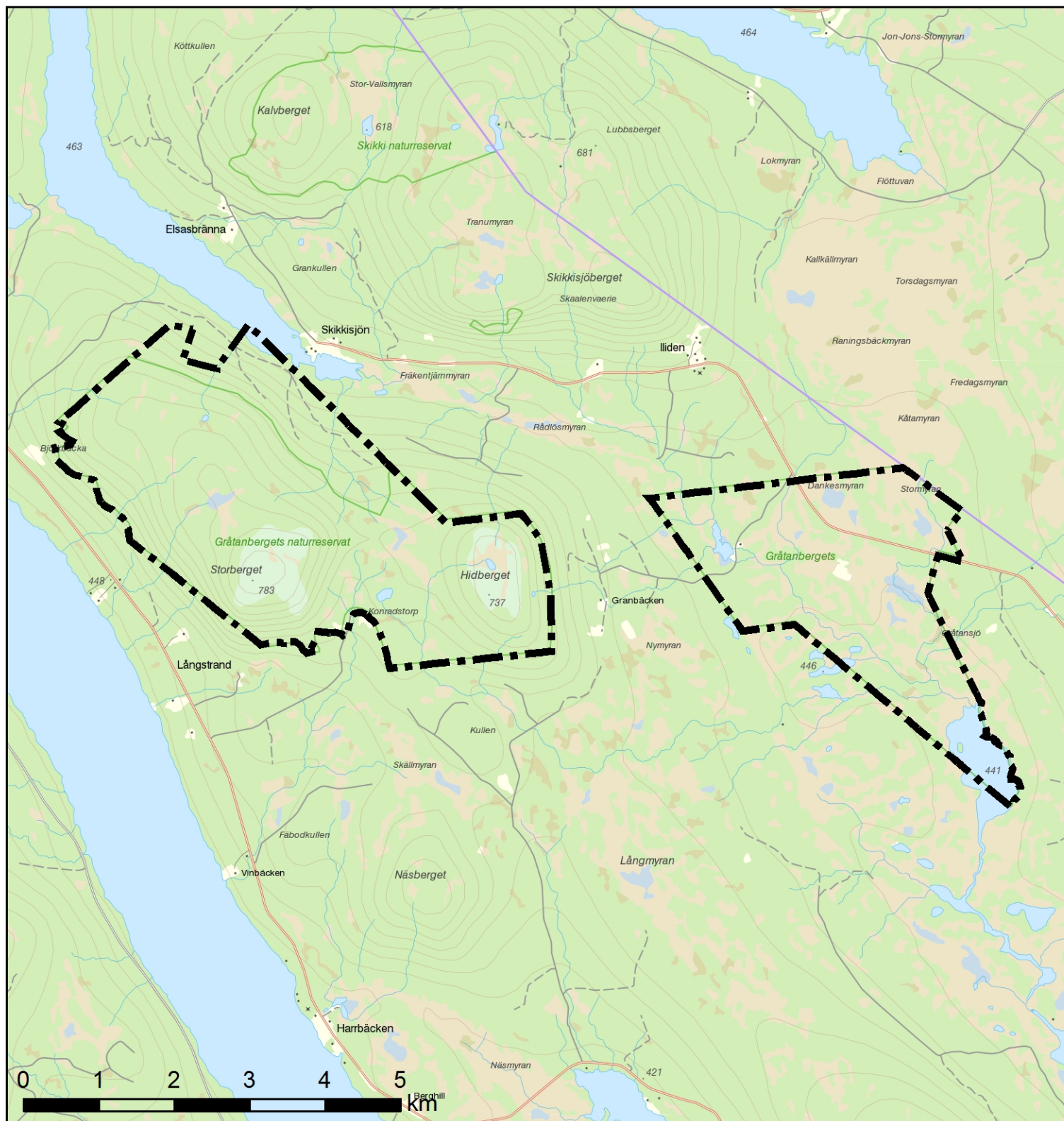
Julia Pettersson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Karta över utökade delar
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Sändlista

Bengt Torbjörn Tidström, Nyliden 1, 911 93 VÄNNÄS
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson,
Storgatan 55 E, 919 31 ÅSELE, aquila7k@gmail.com
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM,
registrator@raa.se
Roland Tidström, Älvdalsvägen 26, 792 96 VÅMHUS
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA, sgu@sgu.se
Skogsstyrelsen, 551 83 JÖNKÖPING, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Statens Fastighetsverk, Box 2263, 103 16 STOCKHOLM, sfv@sfv.se
Vapsten, Ole-Henrik Omma, Box 107, 920 64 TÄRNABY,
info@vapstensameby.se
Vilhelmina kommun, 912 81 VILHELMINA,
vilhelmina.kommun@vilhelmina.se
Vilhelmina norra, c/o Jonas Stinnerbom, Slingan 45, 923 94 DIKANÄS,
vilhelminanorra@biegga.com
Västerbottens ornitologiska förening, vofstyrelsen@gmail.com

Naturresevat **Gråtanberget** Vilhelmina kommun Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
 med dnr 511-2809-2017

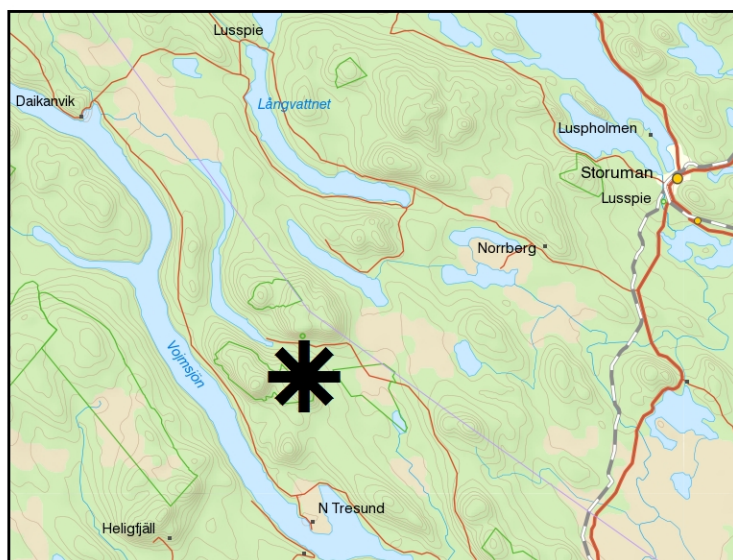

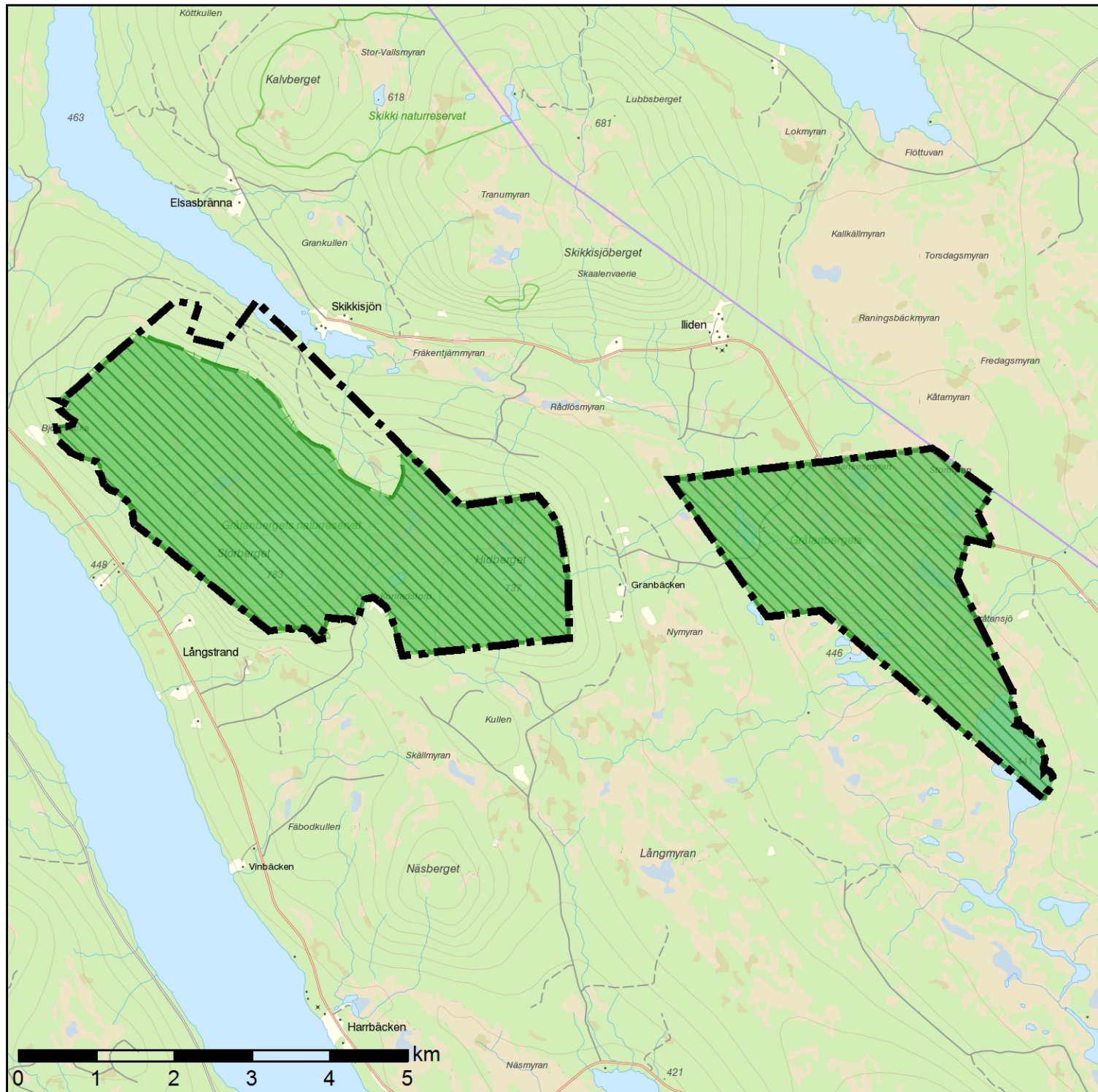
Reservatsgräns

Länsstyrelsen
 Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Bilaga 2 till beslut om naturreservatet Gråtanberget i Vilhelmina kommun, dnr: 511-2809-2017.

Ny reservatsgräns för Gråtanbergets naturreservat

Tidigare reservatsgräns för Gråtanbergets naturreservat

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till beslut om utökat
naturreservat för Gråtänberget i
Vilhelmina kommun.

Skötselplan

Datum
2017-06-09

Ärendebeteckning
511-2809-2017

1(8)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRÅTÄNBERGET I VILHELMINA KOMMUN

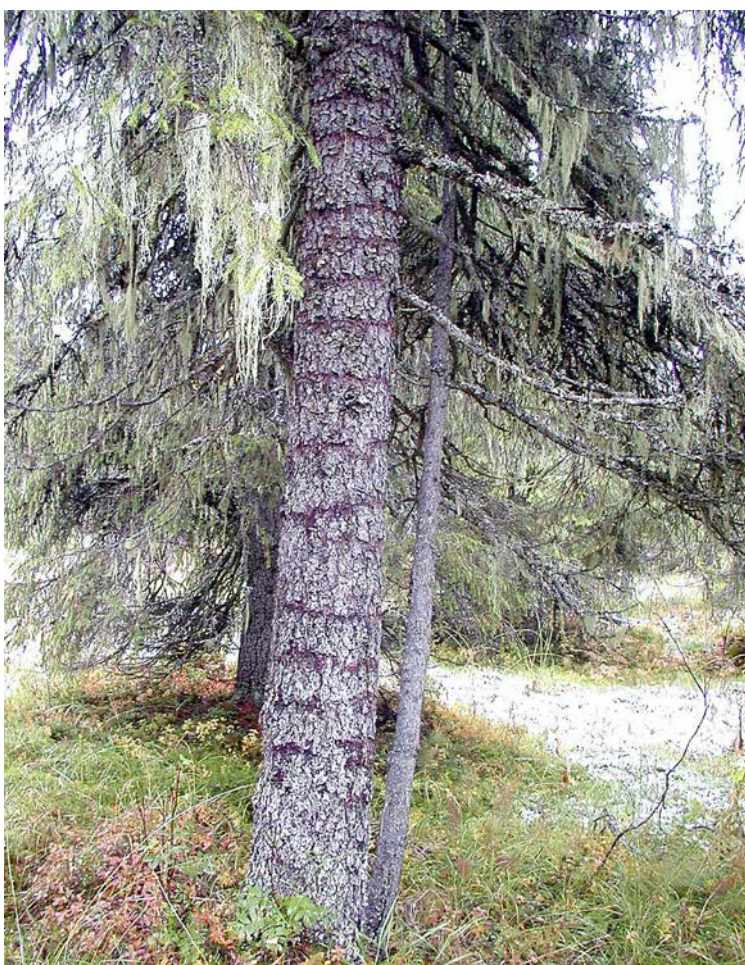

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Storgatan 71B

901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljöer i som utgörs av en mosaik av urskogsartad granskog, myrar och lågfjäll och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett stort sammanhängande naturlandskap med orörd karaktär. Syftet är också att bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer utvecklas fritt genom intern dynamik. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna återställas. Främmande arter ska kunna tas bort. Åtgärder ska vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

- Naturskog och urskogsartad skog med rikliga mängder död ved
- Rik hänglavsförekomst
- Stort antal hotade och sällsynta arter
- Utpökade naturtyper enligt Natura 2000

3. Beskrivning av naturreservatet

Administrativa uppgifter

Namn	Gråtanbergets naturreservat
Dossiernummer	2402131
NVR-id	2001685
Natura 2000, områdeskod	SE0810501, Gråtanberget
Kommun	Vilhelmina
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	2,2 mil SV om Storuman
Ekokarta	23G 1g-i, 2g-h
Mitttkoordinat	579444, 7206962 och 572121, 7207996 (två delområden). Anges i SWEREF99 TM
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Markägarkategori	Statens Fastighetsverk, Naturvårdsverket, enskilda
Fastighet	Gråtanberget 1:3, 1:4 och 1:5 (del av)
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	2 538 hektar
Landareal	2 459 hektar
Produktiv skog	1 289 hektar

3.2 Naturtypsindelning

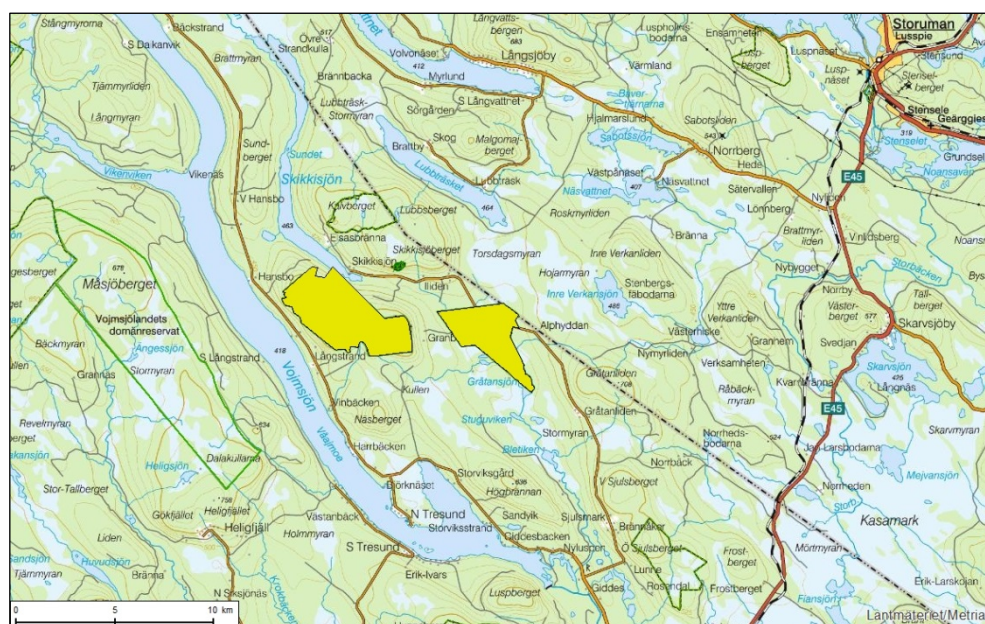
Naturtyp enligt NNK ¹	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Sjöar	3100	76
Myrsjöar	3160	12
Öppen icke-naturanaturtyp	6960	16
Öppna mossar och kärr	7140	131
Rikkärr	7230	1
Aapamyrar	7310	430
Silikatrasmarker	8110	0,5
Silikatbranter	8220	0,5
Taiga	9010	1 665
Fjällbjörkskog	9040	91
Skogbevuxen myr	9740	70
Osäker Taiga/ickenatura skog	9810	30
Icke natura-naturtyp	9900	16
Mindre vattendrag < 3 m	126	27 km
Mindre vattendrag 3-6 m	127	1 km
Icke-natura vattendrag, ej alpint	3999	3 km

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt naturvårdsverket.

3.3 Beskrivning av reservatet

Läge och landskap

Naturreservatet Gråtanberget ligger strax öster Vojmsjön i Vilhelmina kommun, mot gränsen till Storumans kommun. Reservatet består av två åtskilda delområden, Gråtanberget och Gråtansjö. Båda ligger inom gränsen för fjällnära skog och odlingsgränsen går i mellan dem. Mellan delområdena ligger bosättningen Granbäcken.

Gråtanbergets naturreservat är gulmarkerat på kartan.

Geologi

Berggrunden inom det västra delområdet består huvudsakligen av kvartsit som är en metamorf bergart, omvandlad från sandsten samt stråk med granit till syenit, alunskiffer och lerskiffer.

Det östra delområdet består i nordväst av slamsten som är en glimmerrik sedimentär bergart och i sydöst av granit eller granit-tonalit.

Jordarterna i reservatet består av morän samt isälvsediment, torv och berg i dagen. I höjdlägen är moräntäcket bitvis tunt.

Skogsmark

Skogen i området består huvudsakligen av urskogsartad granskog.

Det västra området, Gråtanberget, består av två berg, Storberget (782 m.ö.h.) och Hidberget (737 m.ö.h.). På dessa berg växer björkskog med inslag av enstaka grankloner. I sänkan mellan bergen finns en högvuxen urskogsartad granskog.

Det östra området, Gråtansjö, är flackt och utgörs av en mosaik av små moränhöjder med mellanliggande kärr, mossar och tjärnar. Moränhöjderna har brunnit på flera ställen. Skogen utgörs främst av granskog och lövrik barrblandskog med låg påverkansgrad och gott om naturskogsstrukturer.

Utökningen av Gråtanberget ligger norr om det västra delområdet och består främst av äldre grannaturskog på frisk sluttande mark, delvis med inslag av högorter. Skogen är bitvis påverkad av rörligt markvatten och är mestadels högväxt med många grova granar. Lövinslaget är bitvis rikligt och består främst av björk men även asp, sälg, gråal och rönn förekommer.

Våtmarker, sjöar och vattendrag

Den största arealen våtmark ligger i det östra delområdet Gråtansjö. I den norra och södra delen av Gråtansjö har våtmarkerna klassats med högsta naturvärde (klass 1) i våtmarksinventeringen. Våtmarkerna i de centrala delarna av området har bedömts hålla klass 3. Det förekommer både fattiga, intermediära och rika vegetationstyper. Här finns bland annat topogena kärr, sträng-flarkkärr och blandmyrar.

I den sydöstra delen av det östra delområdet ligger Gråtansjön. Granbäcken rinner genom delområdet och i den finns en gammal flottningsdamm. I hela området finns även ett par mindre bäckar och tjärnar.

Friluftsliv

Naturreservatet har inga anläggningar för friluftslivet men är ett bra besöksmål för den som vill uppleva lågfjäll och gammal grannaturskog som bitvis är urskogsartad. Det östra delområdet är flackt men bitvis mycket blött och lämpar sig bäst för en vintertur på skidor. Det västra delområdet har två bergstoppar erbjuder vy över reservatet.

Naturvårdsarter

Områdenas karaktär av urskogsartad granskog med död ved och gamla träd, ett bitvis rikt lövinslag samt intressanta intermediära-rika kärr gör att ett stort antal naturvårdsarter knutna till dessa miljöer har påträffats inom området. Se artlista i bilaga 2.

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller att främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

4.1 Skötselområde 1, grannaturskog med fri utveckling (1 864 ha)

Innefattar all skog inom reservatet.

Bevarandemål

Skötselområdet ska innehålla allmänt till rikligt med naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Typiska arter ska förekomma. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen naturskog ska vara minst 1 848 ha.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder. Vägarna inom skötselområdet ska få fortsätta underhållas.

4.2 Skötselområde 2, myrar med huvudsakligen fri utveckling (586 ha)

Skötselområdet består av myrar med huvudsakligen ostörd hydrologi. Det finns både trädbevuxen myr samt öppna myrtyper. I det östra delområdets centrala delar finns ett antal diken.

Bevarandemål

Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan.

Skötselområdet ska präglas av naturliga processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar. Dessa processer ska fortgå

opåverkat av mänskliga ingrepp. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Det ska finnas typiska arter av kärlväxter och mossor. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen myr ska vara minst 586 ha.

Skötselåtgärder

Skötselområdet ska huvudsakligen lämnas för fri utveckling men vid behov ska diken läggas igen.

4.3 Skötselområde 3, sjöar och vattendrag med huvudsakligen fri utveckling (88 ha)

Skötselområdet består av delar av Gråtansjö, ett par mindre tjärnar, Granbäcken och ett flertal små skogsbäckar som har en huvudsakligen ostörd hydrologi. I Granbäcken finns även en gammal flottningsdamm.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör denna naturtyp till. Vattendragen och sjöarna ska ha en intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi, med försumbar påverkan från övergödande, försurande och grumlande ämnen. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma. Arealen sjöar och vattendrag ska vara minst 88 ha.

Skötselåtgärder

Skötselområdet ska huvudsakligen lämnas för fri utveckling men vid behov ska vattendragen kunna restaureras och vandringshinder rivas.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Reservatet nås lättast från väg E45 via Storseleby och Gråtanliden eller Harrbäcken.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också i lämplig omfattning finnas tillgängligt via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skyltar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

Två informationsskyltar, utformade i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämpliga platser för informationsskyltar redovisas i bilaga 1. Det ska på skyltarna finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten.

Information om Gråtanbergets naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Övriga anläggningar

I reservatets norra del finns ett antal mindre skogsbilvägar. Länsstyrelsen kommer inte att förvalta och underhålla dessa vägar. Dock ska vägarna få fortsätta underhållas för att möjliggöra för exempelvis större transporter att vända i vägkorsningar.

7. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Hydrologisk återställning av våtmarker, vid behov	Skötselområde 2	3
Restaurering av vattendrag inkl. rivning av damm, vid behov	Skötselområde 3	3
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatsföreskrifterna

efterlevs. Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar och skyltar inom reservatet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

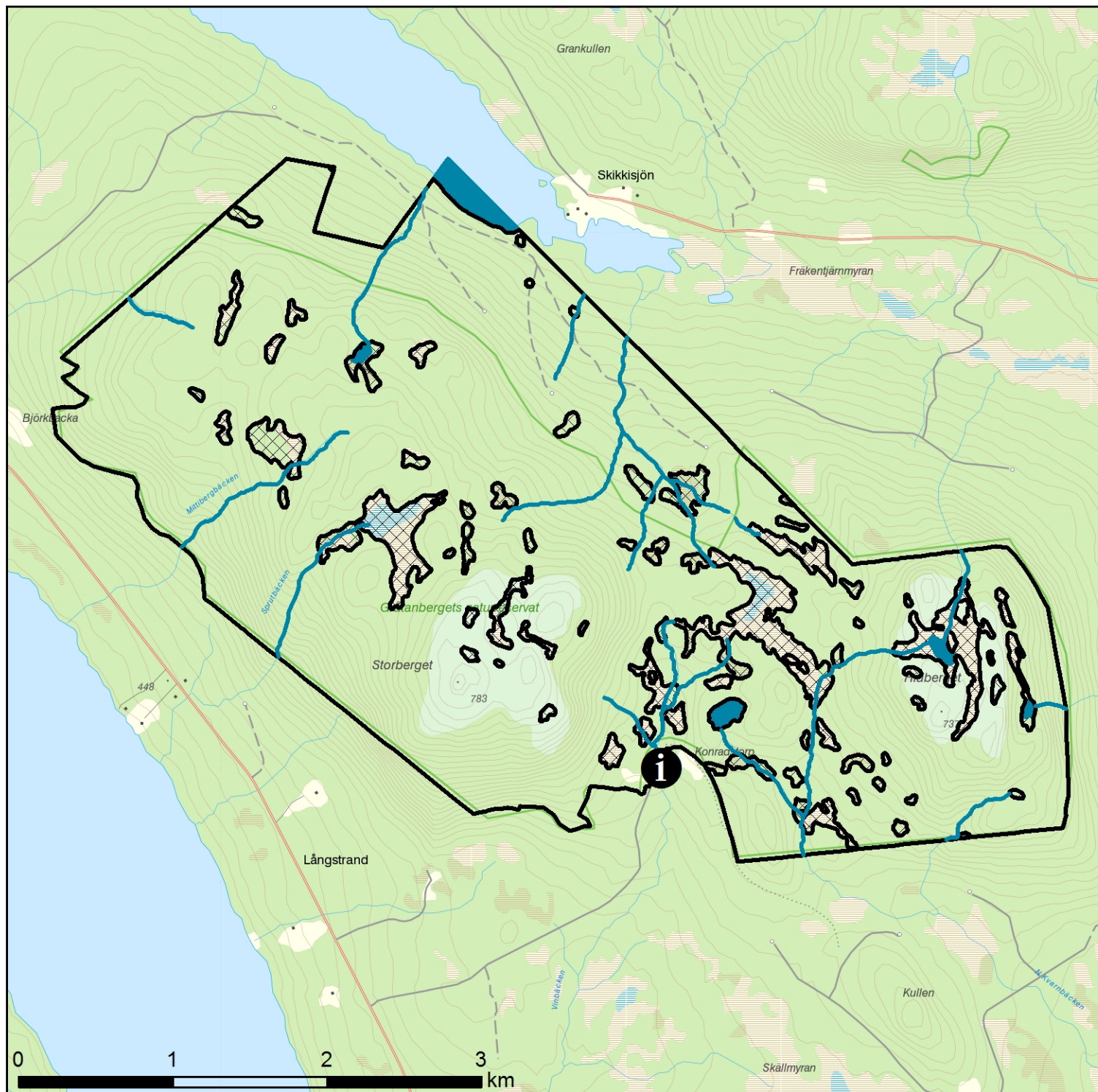
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

- 1A. Karta över skötselområden i västra delen och läge för informationsskylt
- 1B. Karta över skötselområden i östra delen och läge för informationsskylt
- 2. Artlista

Bilaga 1A till skötselplan för Gråtanbergets naturreservat i Vilhelmina kommun, dnr: 511-9901-2016.

Informationsskylt

Skötselområden:

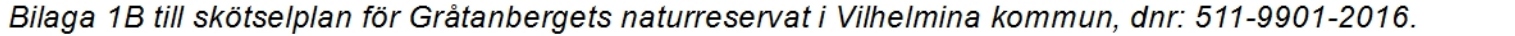
1. Grannaturskog med fri utveckling

2. Myrar med huvudsakligen fri utveckling

3. Sjöar och vattendrag med huvudsakligen fri utveckling

Skötselområden:

- Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till skötselplan för utök-
ning av Gråtanbergets naturre-
servat i Vilhelmina kommun.

Artlista

Datum
2017-06-09

Ärendebeteckning
511-2809-2017

1(3)

Naturvårdsarter

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2015. CR=Akut hotad,
EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Nära hotad, DD=Kunskapsbrist.

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	doftskinn	<i>Cystostereum murrayi</i>	NT
2.	gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
3.	gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
4.	harticka	<i>Onnia leporina</i>	NT
5.	kristallticka	<i>Skeletocutis stellae</i>	VU
6.	kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	NT
7.	lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU
8.	ostticka	<i>Skeletocutis odora</i>	VU
9.	rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
10.	rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	VU
11.	tajgaskinn	<i>Laurilia sulcata</i>	VU
12.	tickmussling	<i>Antrodia heteromorpha</i>	
13.	trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	
14.	ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT
15.	violmussling	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT

Lavar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
16.	brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
17.	bårdlav	<i>Nephroma parile</i>	
18.	knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
19.	kornig nållav	<i>Chaenotheca chlorella</i>	
20.	kortskaftad ärgspik	<i>Microcalicium ahlneri</i>	NT
21.	liten sotlav	<i>Cyphelium karelicum</i>	VU
22.	luddlav	<i>Nephroma resupinatum</i>	
23.	lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
24.	rödbrun blekspik	<i>Sclerophora coniophaea</i>	NT

25.	skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT
26.	smalskaftslav	<i>Chaenotheca gracilentia</i>	VU
27.	stuplav	<i>Nephroma bellum</i>	

Mossor

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
28.	fetbålmossa	<i>Aneura pinguis</i>	
29.	gyllenmossa	<i>Tomentypnum nitens</i>	
30.	korvskorpionmossa	<i>Scorpidium scorpioides</i>	
31.	myruddmossa	<i>Cinclidium stygium</i>	
32.	mässingmossa	<i>Loeskypnum badium</i>	
33.	piprensarmossa	<i>Paludella squarrosa</i>	
34.	röd skorpionmossa	<i>Scorpidium revolvens</i>	
35.	späd skorpionmossa	<i>Scorpidium cossonii</i>	
36.	trekantig svanmossa	<i>Meesia triquetra</i>	

Kärlväxter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
37.	björnbrodd	<i>Tofieldia pusilla</i>	
38.	korallrot	<i>Corallorhiza trifida</i>	
39.	kärrfibbla	<i>Crepis paludosa</i>	
40.	nordisk stormhatt	<i>Aconitum lycoctonum</i> <i>subsp. septentrionale</i>	
41.	snip	<i>Trichophorum alpinum</i>	
42.	strutbräken	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	
43.	svarthö	<i>Bartsia alpina</i>	
44.	torta	<i>Lactuca alpina</i>	
45.	äkta ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i> var. <i>incarnata</i>	

Fåglar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
46.	fjällvråk	<i>Buteo lagopus</i>	NT
47.	hökuggla	<i>Surnia ulula</i>	
48.	järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	
49.	ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	
50.	sädgås	<i>Anser fabalis</i>	NT

Insekter

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
51.	brönshjon	<i>Callidium coriaceum</i>	

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 4

Datum

2017-06-09

Ärendebeteckning

511-2809-2017

1(1)

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (**511-2809-2017**),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt bör de bifogas.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 14 juli 2017**, annars kan inte överklagandet tas upp.